

mgr Agnieszka Paluch-Dybek

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

„Przesłanki wprowadzenia systemu katastralnego jako determinanty samofinansowania się gmin”

Funkcjonująca konstrukcja systemu podatków samorządowych ogranicza możliwości samofinansowania się gmin, tym samym niekorzystnie wpływa na rozwój lokalny oraz racjonalne zagospodarowanie przestrzeni. Jedną z danin, która może zmienić obecny stan dochodów budżetowych jest podatek od nieruchomości.

Problem badawczy, został dostrzeżony przez autorkę, podczas wieloletniej pracy zawodowej w jednostkach samorządu terytorialnego. Początkowo w zakresie wymiaru oraz poboru podatków lokalnych, jak również pojawiających się problemów w trakcie prowadzonych postępowań w sprawach podatkowych, czy interpretacji przepisów w trakcie wydawania decyzji w zakresie udzielonych ulg i zwolnień, umorzeń oraz odroczenia terminu płatności lub rozłożenia zobowiązania podatkowego na raty. Zdobyte doświadczenie, przy tworzeniu uchwał podatkowych oraz analiza sprawozdań budżetowych, wpłynęły ponadto na zidentyfikowanie problemów z jakimi spotykają się samorządy z powodu braku dostatecznych środków finansowych, niezbędnych do realizacji wszystkich zadań zarówno własnych, jak i zleconych. Zdaniem autorki wnioski płynące z przeprowadzonej dysertacji wskazują, iż przebudowa obecnego systemu, przyczyni się do osiągnięcia pożądanych zmian.

Złożoność oraz wieloaspektowość zagadnienia skłoniły autorkę do wysunięcia hipotezy głównej, uzupełnionej o dwie hipotezy pomocnicze. Dla potrzeb weryfikacji postawionych hipotez, przyjęto w rozprawie poniższe cele badawcze:

- rozpoznanie warunków i ocena w jakim wymiarze stosowanie systemu katastralnego zapewni finansowanie działalności jednostek samorządu terytorialnego w Polsce;
- opracowanie koncepcji wdrożenia systemu katastralnego w sposób minimalizujący jego konfliktogeny charakter.

Realizacji tak sformułowanych celów pracy podporządkowany jest układ prezentowanych w dysertacji treści, podzielonych na pięć rozdziałów.

Na potrzeby przeprowadzenia wywodów wykorzystano wybrane ilościowe oraz jakościowe metody badawcze. W ujęciu ilościowym zastosowano: analizę źródeł wtórnych, metodę ankietową, obserwację próby badanej, badania eksperymentalne. W zakresie jakościowym zastosowano: studium przypadków, krytyczną analizę literatury przedmiotu, konstrukcję logiczną.

Jako źródła danych pozyskano opinie podatników podatku od nieruchomości oraz informacje otrzymane od jednostek samorządu terytorialnego, oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze. Badaniami objęto okres od 2012 do 2017 roku.

Niniejsza dysertacja z teoretycznego punktu widzenia, stanowi uzupełnienie dotychczasowych rozważań na temat opodatkowania nieruchomości w Polsce, wkład własny autorki polegał na nowej interpretacji znanych dotąd zależności, między innymi w aspekcie generowania dochodów gmin oraz kwestii minimalizowania oporu społecznego, będącego konsekwencją proponowanych zmian.

Natomiast z praktycznego punktu widzenia, opracowany indeks, zredukuje nieuniknione koszty, umożliwiając każdemu podatnikowi podatku od nieruchomości w Polsce, samodzielnie wyliczenie wysokości podatku katastralnego od posiadanej nieruchomości. Dodatkowo, indeks może być wykorzystywany przez organy podatkowe, stając się uniwersalnym narzędziem kontroli, używanym w celu stwierdzenia poprawności dokonanej przez podatnika samowyceny.

W konkluzji niniejszej dysertacji przedstawiono wnioski płynące z przeprowadzonych rozważań teoretycznych oraz przeanalizowanych danych empirycznych, w tym przede wszystkim wyników badań własnych. Integralną częścią dysertacji są załączniki, uwzględniające narzędzie badawcze, bibliografię, a także spisy rysunków i tabel.

Szczecin, dnia 18.02.2020 r.